

Amazing Grace

Dit stuk hebben we bij mijn weten voor het eerst gezongen toen het Carlton Male Voice Choir samen met het AMK het Two Roses concert gaf in de Sint Joriskerk op 3 juni 2016.

Het is een traditioneel Amerikaanse hymne (loflied) dat in januari 2021 bij de inauguratie van Joe Biden werd gezongen door Garth Brooks die bij het zingen zijn zwarte Stetson in de rechterhand hield. In een interview zei hij later dat hij het belang van eenheid in de VS wilde onderstrepen.

En als we het verderop in dit artikel hebben over de componist die op ons muziekblad genoemd staat, dan? Nou ja, lees het maar.

Het Lied

De hymne werd in 1772 geschreven door de Engelsman John Newton als ondersteuning bij zijn preek van de Nieuwjaarsdag 1773.

Newton was kapitein van een slavenhalerschip die zich bekeerde tot het Christendom nadat hij tijdens een hevige storm op zee een Godservaring had. Zijn zinkende schip raakte op drift maar op miraculeuze wijze kwam de boot toch in veiligheid en iedereen aan boord overleefde de ramp.

Het inzicht dat hij door deze ervaring verwierf maakte dat hij radicaal anders tegen de slavernij aan ging kijken en zelfs bestrijder van de slavernij werd. Als bekeerling werd hij dominee van de Kerk van Engeland en werd activist voor sociale rechtvaardigheid.

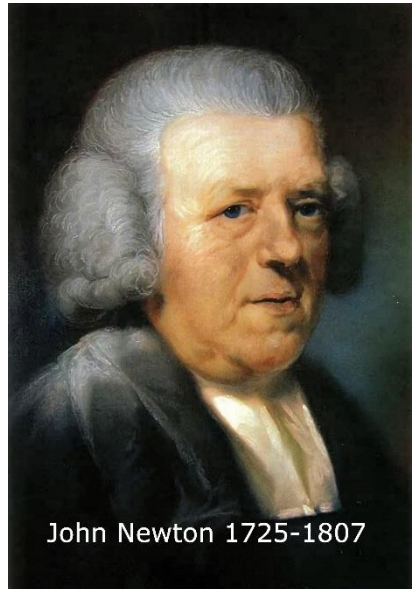
Newton was samen met de politicus William Wilberforce medeoprichter van de Anti Slavery Society en bleef tot aan zijn dood in 1807 ijveren voor de afschaffing van de slavernij. Negen maanden na zijn overlijden in Londen werd in Engeland de slavernij afgeschaft.

Zijn gedicht bestaat uit 7 verzen waarvan we er drie zingen. Wat wij als tweede couplet van het gedicht zingen heeft hij pas zeven jaar na de eerste publicatie in 1779 als aanvulling geschreven,.

Wie het complete gedicht wil lezen vind het via deze link.

<https://allpoetry.com/poem/8456107-Amazing-Grace-by-John-Newton>

Mijn vertaling van de coupletten die we zingen:

John Newton 1725-1807

Verbluffende genade, hoe zoet het geluid
Dat een ellendeling als ik redde.
Eens was ik verloren, maar nu ben ik gevonden,
Blind was ik, maar nu zie ik.

Wanneer we er tienduizend* jaar zijn geweest
Helder schijnend als de zon,
Hebben we niet minder dagen om Gods lof te zingen
Dan toen we pas begonnen.

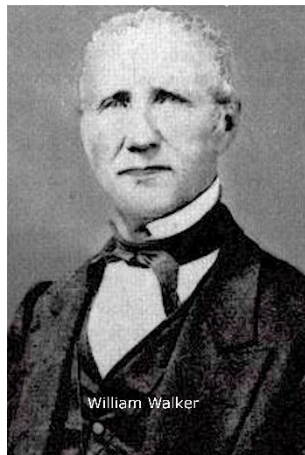
Door vele gevaren, gezwoeg en valstrikken
Ben ik al gekomen,
Het is genade dat me tot nu toe veilig hield
En genade zal mij naar huis leiden.

* Tot de 18e eeuw geloofden de meeste mensen, op basis van Bijbelse gegevens, in een jonge aarde van maximaal 10.000 jaar oud.

De componist

Op ons muziekblad staat de naam Alwyn Humphreys vermeld maar bij mijn speurtocht naar het verhaal achter dit lied kwam er iets heel anders uit de bus!

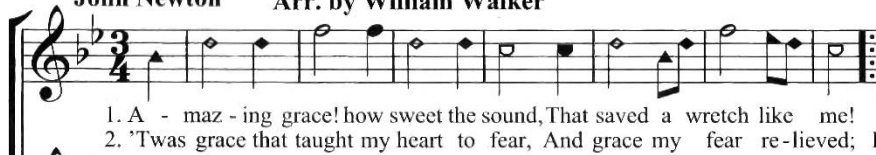
Volgens de Bethel Universiteit in Minnesota is de oerversie ontstaan als een Schots volkslied en is de melodie lang mondeling overgedragen. Er zijn nogal wat muzikale mensen geweest die voor *Amazing Grace* een annotatie hebben gemaakt. Oorspronkelijk stond de hymne bekend onder de naam *New Britain* en in 1835 is het stuk voor het eerst opgetekend door William Walker in het door hem samengestelde kerkliederenboek *Southern Harmony*. Ten tijde van de Amerikaans burgeroorlog (1861-1865) werd de hymne *New Britain* het populairste lied en tot op vandaag is het niet weg te denken uit de tradities van de USA.

Onderstaand fragment is een gerestaureerde versie van originele partituur uit 1835.

78 NEW BRITAIN. C.M.

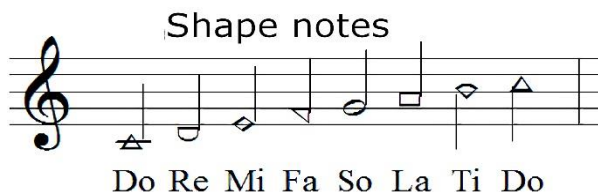
John Newton Arr. by William Walker

1. A - maz - ing grace! how sweet the sound, That saved a wretch like me!
2. 'Twas grace that taught my heart to fear, And grace my fear re-lieved; |

William Walker, geboren in 1809 in Martin's Mill - South Carolina overleden in 1875, was koorleider in de Baptistenkerk.

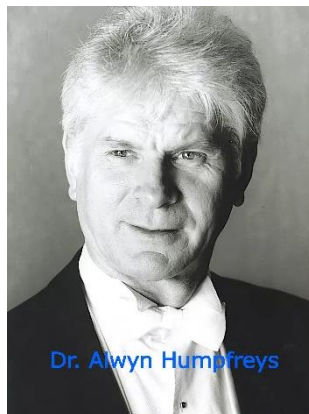
Hij gaf koorscholing waarvoor hij als *Singing Master* de zogenoemde shape notes gebruikte om het voor zangers makkelijker te maken vanaf bladmuziek te zingen.

Het do re mi kennen we allemaal en op natuurlijk gevoel pak je meestal de juiste toon als je do leest. In dit systeem is de noot herkenbaar gemaakt met een eigen teken. Dus niet van a naar g maar van do naar do. Of het inderdaad makkelijker is dat weet ik niet hoor

Het arrangement

De bewerking van de hymne zoals wij die zingen is van de hand van de Welshman Dr. Alwyn Humphreys MBE (Member of the British Empire). Een man met groot aanzien als koor en orkest dirigent, schrijver en TV-presentator.

Op de partituur staat zijn naam toch mag je daar niet uit afleiden dat het muziekstuk van hem is. Het is een bewerking waarbij de melodie onaangetast is gebleven. Maar deze man is werkelijk een beroemdheid.

Tenminste, als je als dirigent (musical director) van een koor als het Morrison Orpheus Choir mag optreden in vele

Europese landen, de USA, Nieuw Zeeland, Australië en zelfs Taiwan en de Arabische Emiraten, dan ben je echt wel wat.

In het Sydney Opera House en Carnegie Hall in New York kreeg het koor 5 staande ovaties na hun optreden

Meer dan 200 arrangementen voor mannenkoren staan op zijn naam. Onder andere het Gloria van Vivaldi, The Rose (niet onze versie) What would I do without my Music, There is Nothing Like a Dame (niet onze versie), Shenandoah, Finlandia (niet onze versie) en songs van Elvis Presley en liederen uit musicals zoals Cabaret, Cats en Phantom of the Opera.

John van Halderen, juni 2022

©Amersfoorsmannenkoor